

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

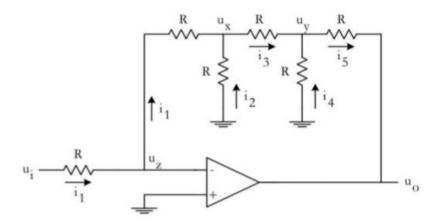
Εργαστήριο Ηλεκτρονικής και Τηλεπικοινωνιών, 2019-20

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΕΛΕΣΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Ονοματεπώνυμο: Θοδωρής Αράπης

(el18028, theodoraraps2000@gmail.com)

Άσκηση 1

Αφού ο τελεστικός ενισχυτής είναι ιδανικός, τότε θα έχουμε άπειρο κέρδος τάσης ανοιχτού βρόγχου. Επομένως θα δημιουργείται ένα φαινομενικό βραχυκύκλωμα μεταξύ των ακροδεκτών εισόδου του ενισχυτή. Επιπλέον, ο θετικός ακροδέκτης του ενισχυτή θα είναι φαινομενικά συνδεδεμένος με την γη ($V_P = 0V$). Άρα, θα ισχύει: $V_z = V_N = V_P = 0V$. Το ρεύμα i_1 κατευθύνεται προ τα πάνω, καθώς ο ιδανικός τελεστικός ενισχυτής παρουσιάζει άπειρη αντίσταση εισόδου.

Συνεπώς, για το ρεύμα
$$i_1$$
: $i_1 = \frac{V_i - V_z}{R} = \frac{V_i - 0}{R} \Rightarrow V_i = i_1 \cdot R$ (1)

Από ΝΡΚ θα ισχύει στον κόμβο του V_x:

$$i_3 = i_1 + i_2$$
 (2)

$$V_x - V_z = -i_1 \cdot R \stackrel{(1)}{\Rightarrow} V_x = -V_i$$
 (3) (Νόμος του Ohm)

$$i_2 = \frac{0 - V_x}{R} = \frac{V_i}{R} \Rightarrow i_2 = i_1$$
 (4)

$$(2) \stackrel{(4)}{\Rightarrow} i_3 = 2i_1 (5)$$

$$V_y - V_x = -i_3 \cdot R \xrightarrow{(3),(5)} V_y - V_i = -2i_1 \cdot R \xrightarrow{(1)} V_y = -3V_i$$
 (6)

(Νόμος του Ohm)

Από ΝΡΚ θα ισχύει στον κόμβο V_y:

$$i_5 = i_3 + i_4 (7)$$

$$i_4 = -\frac{V_y}{R} \stackrel{(6)}{\Rightarrow} i_4 = -\frac{3V_i}{R} \stackrel{(1)}{\Rightarrow} i_4 = 3i_1(8)$$

$$(7) \xrightarrow{(5),(8)} i_5 = 2i_1 + 3i_1 = 5i_1 (9)$$

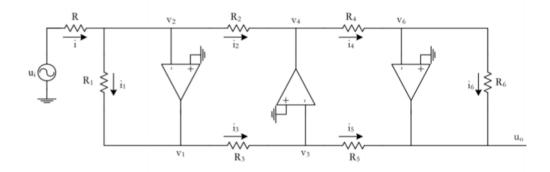
$$V_o - V_v = -i_5 \cdot R \xrightarrow{(8),(9)} V_o + 3V_i = -5i_1 \cdot R \xrightarrow{(1)} V_o = -8V_i$$

(Νόμος του Ohm)

Άρα το κέρδος τάσης είναι:

$$A = \frac{V_o}{V_i} = -8$$

Άσκηση 2

Αφού οι τελεστικοί ενισχυτές είναι ιδανική τότε θα έχουν φαινομενικό βραχυκύκλωμα μεταξύ των τάσεων εισόδου τους. Άρα:

$$V_2 = V_4 = V_6 = 0$$

Επομένως, δεν θα εισέρχεται ρεύμα στις εισόδους των ενισχυτών.

Άρα θα έχω από ΝΡΚ:

$$i = i_1 + i_2(1)$$

$$i = \frac{V_i - V_2}{R} = \frac{V_i - 0}{R} = \frac{V_i}{R}(2) \text{(Nómos tou Ohm)}$$

$$i_1 = \frac{V_2 - V_1}{R_1} = \frac{0 - V_1}{R_1} = -\frac{V_1}{R_1} \text{ (3) (Nómos tou Ohm)}$$

$$i_2 = \frac{V_2 - V_4}{R_2} = \frac{0 - V_4}{R_2} = -\frac{V_4}{R_2} \text{ (4) (Nómos tou Ohm)}$$

$$(1) \xrightarrow{\text{(2),(3),(4)}} \frac{V_i}{R} = -\frac{V_1}{R_1} - \frac{V_4}{R_2} \text{ (5)}$$

Ακόμη:

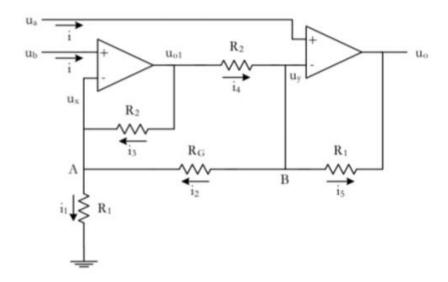
$$\begin{split} i_3 &= i_5 \ (6) \\ i_3 &= \frac{V_1 - V_3}{R_3} = \frac{V_1 - 0}{R_3} = \frac{V_1}{R_3} \ (7) \ (\text{Nómos tou Ohm}) \\ i_5 &= \frac{V_3 - V_o}{R_5} = \frac{0 - V_o}{R_5} = -\frac{V_o}{R_5} \ (8) \ (\text{Nómos tou Ohm}) \\ (6) &\stackrel{(7),(8)}{\Longrightarrow} \frac{V_1}{R_3} = -\frac{V_o}{R_5} \Rightarrow V_1 = -\frac{R_3}{R_5} V_o \ (9) \\ i_4 &= i_6 \ (10) \\ i_4 &= \frac{V_4 - V_6}{R_4} = \frac{V_4 - 0}{R_4} = \frac{V_4}{R_4} \ (11) \ (\text{Nómos tou Ohm}) \\ i_6 &= \frac{V_6 - V_o}{R_6} = \frac{0 - V_o}{R_6} = -\frac{V_o}{R_6} \ (12) \ (\text{Nómos tou Ohm}) \\ (10) &\stackrel{(11),(12)}{\Longrightarrow} \frac{V_4}{R} = -\frac{V_o}{R} \Rightarrow V_4 = -\frac{R_4}{R} V_o \ (13) \end{split}$$

Οπότε:

$$(5) \xrightarrow{(9),(13)} \frac{V_i}{R} = \frac{1}{R_1} \frac{R_3}{R_5} V_o + \frac{1}{R_2} \frac{R_4}{R_6} V_o \Rightarrow \frac{V_i}{R} = \left(\frac{1}{R_1} \frac{R_3}{R_5} + \frac{1}{R_2} \frac{R_4}{R_6}\right) V_o \Rightarrow$$

$$A = \frac{V_o}{V_i} = \frac{1}{R} \frac{R_1 R_2 R_5 R_6}{R_1 R_4 R_5 + R_2 R_3 R_6}$$

Άσκηση 3

Η τάση εισόδου θα είναι: $V_D = V_a - V_b$ (*)

Αφού οι ενισχυτές είναι ιδανικοί τότε θα παρουσιάζουν φαινομενικό βραχυκύκλωμα στις εισόδους τους. Επομένως:

$$V_x = V_b$$
 και $V_y = V_α$

Από ΝΡΚ στον κόμβο Α:

$$\begin{split} i_1 &= i_2 + i_3 \, (1) \\ i_1 &= \frac{V_x - 0}{R_1} = \frac{V_b}{R_1} \, (2) \, (\text{Nómos tou Ohm}) \\ i_2 &= \frac{V_y - V_x}{R_G} = \frac{V_\alpha - V_b}{R_G} \, (3) \, (\text{Nómos tou Ohm}) \\ i_3 &= \frac{V_{o1} - V_x}{R_2} = \frac{V_{o1} - V_b}{R_2} \, (4) \, (\text{Nómos tou Ohm}) \\ (1) &\stackrel{(2),(3),(4)}{\Longrightarrow} \frac{V_b}{R_1} = \frac{V_\alpha - V_b}{R_G} + \frac{V_{o1} - V_b}{R_2} \, (5) \Rightarrow \\ V_{o1} &= \frac{R_2}{R_1} V_b - \frac{R_2}{R_G} (V_\alpha - V_b) + V_b \, (6) \end{split}$$

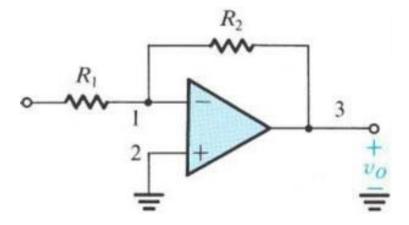
Από ΝΡΚ στον κόμβο Β:

$$\begin{split} &i_4 = i_2 + i_5(7) \\ &i_4 = \frac{V_{o1} - V_y}{R_2} = \frac{V_{o1} - V_a}{R_2} \text{ (8) (Nómos tou Ohm)} \\ &i_5 = \frac{V_y - V_o}{R_1} = \frac{V_a - V_o}{R_1} \text{ (9) (Nómos tou Ohm)} \\ &(7) \xrightarrow{\text{(8),(9)}} \frac{V_{o1} - V_a}{R_2} = \frac{V_\alpha - V_b}{R_G} + \frac{V_a - V_o}{R_1} \overset{\text{(*)}}{\Rightarrow} \\ &V_o = -\frac{(V_{o1} - V_a)R_1}{R_2} + \frac{V_D \cdot R_1}{R_G} + V_a \overset{\text{(6)}}{\Rightarrow} \\ &V_o = -\frac{\left(\frac{R_2}{R_1}V_b - \frac{R_2}{R_G}(V_\alpha - V_b) + V_b - V_a\right)R_1}{R_2} + \frac{V_D \cdot R_1}{R_G} + V_a \overset{\text{(*)}}{\Rightarrow} \\ &V_o = -\frac{\left(\frac{R_2}{R_1}V_b - \frac{R_2}{R_G}V_D - V_D\right)R_1}{R_2} + \frac{V_D \cdot R_1}{R_G} + V_a \Rightarrow \\ &V_o = -V_b - \frac{\left(-\frac{R_2}{R_G}V_D - V_D\right)R_1}{R_2} + \frac{V_D \cdot R_1}{R_G} + V_D \Rightarrow \\ &V_o = V_D \left(\frac{R_2 \cdot R_1 + R_G \cdot R_1}{R_G \cdot R_2} + \frac{R_1}{R_G} + 1\right) \Rightarrow \\ &V_o = V_D \left(\frac{R_2 \cdot R_1 + R_G \cdot R_1}{R_G \cdot R_2} + \frac{R_1}{R_G} + 1\right) \Rightarrow \\ &A = \frac{V_o}{V_c} = \frac{R_1}{R_c} + \frac{2R_1}{R_c} + 1 \end{split}$$

Για την αντίσταση εισόδου θα ισχύει:

 $R_{in} = rac{V_D}{i}$ και επειδή οι τελεστικοί ενισχυτές είναι ιδανικοί θα έχουν άπειρη αντίσταση εισόδου. Οπότε I = 0 και $R_{in} o \infty$

Κύκλωμα αναστρέφοντος ενισχυτή:

Για την αντίσταση εισόδου θα έχουμε:

$$i = \frac{V_{in} - 0}{R_1} = \frac{V_{in}}{R_1}$$
 (10)

$$R_{in} = \frac{V_i}{i} \stackrel{(10)}{\Longrightarrow} \left[R_{in} = R_1 \right]$$

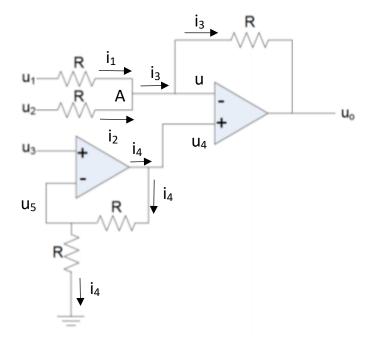
Ενώ το κέρδος τάσης θα είναι:

$$A = \frac{V_{out}}{V_{in}} = -\frac{R_2}{R_1}$$

Αν εφαρμοστεί στην είσοδο κάθε κυκλώματος μια μη ιδανική πηγή τάσης με αντίσταση εισόδου R_S, στην περίπτωση του κυκλώματος της άσκησης το κέρδος τάσης δεν θα αλλάξει μιας και δεν θα έχουμε πτώση τάσης στην R_S. Στην περίπτωση της αναστρέφουσας συνδεσμολογίας, θα έχουμε πτώση τάσης με αποτέλεσμα να μειώνεται το κέρδος τάσης, το οποίο θα ισούται:

$$A = \frac{V_{out}}{V_{in}} = -\frac{R_2}{R_1 + R_S}$$

Άσκηση 4

Θεωρούμε τους τελεστικούς ενισχυτές ιδανικούς. Θα ισχύει:

$$V_4 = V$$

$$V_5 = V_3$$

Αφού θα έχουμε φαινομενικό βραχυκύκλωμα.

Από ΝΡΚ στον κόμβο Α:

$$i_3 = i_1 + i_2$$
 (1)

$$i_1 = \frac{V_1 - V}{R}$$
 (2) (Νόμος του Ohm)

$$i_2 = \frac{V_2 - V}{R}$$
 (3) (Νόμος του Ohm)

$$i_3 = \frac{V - V_o}{R}$$
 (4) (Νόμος του Ohm)

$$(1) \xrightarrow{(2),(3),(4)} \frac{V - V_0}{R} = \frac{V_1 - V}{R} + \frac{V_2 - V}{R} \Rightarrow$$

$$V - V_o = V_1 - V + V_2 - V \Rightarrow$$

$$V_o = 3V - V_1 - V_2$$
 (5)

Επιπλέον:

$$i_4 = \frac{V_4 - V_5}{R} \Rightarrow i_4 = \frac{V - V_3}{R}$$
 (6) (Nómos tou Ohm)
 $i_4 = \frac{V_3 - 0}{R} \Rightarrow i_4 = \frac{V_3}{R}$ (7) (Nómos tou Ohm)
(6) $\stackrel{(7)}{\Rightarrow} \frac{V - V_3}{R} = \frac{V_3}{R} \Rightarrow V - V_3 = V_3 \Rightarrow V = 2V_3$ (8)

Άρα θα έχουμε:

$$(5) \stackrel{(8)}{\Rightarrow} V_o = 3 \cdot 2V_3 - V_1 - V_2 \Longrightarrow V_o = 6V_3 - V_1 - V_2$$